

Psalm 29

Tekst tussen [] ontbreekt in sommige handschriften van de Rasji tekst.

1 Een psalm van David. Maak voor de Eeuwige gereed, zonen van de machtigen; maak voor de Eeuwige gereed glorie en macht.

Maak voor de Eeuwige gereed: maakt klaar voor de Eeuwige, en maakt klaar voor Hem, jullie zonen van de machtigen van de aarde. Op grond hiervan zegt men Avot¹ (Meg. 17b, R.H. 32b, Mid. Teh. 29:2), [maar Menachem (p. 68) verbindt הָבוּ met het begrip 'geven'].

[machtigen: prinsen.]

Maak voor de Eeuwige gereed glorie en macht: op grond hiervan zegt men Gevoerot.²

2 Maak voor de Eeuwige gereed de eer van Zijn Naam; buigt u voor de Eeuwige op de heilige schone plaats.

De eer van Zijn Naam: dit is de heiliging van de Naam.³ In deze psalm wordt de Naam achttien maal genoemd, en daarmee overeenkomend hebben de wijzen achttien zegenspreuken ingesteld.

3 De stem van de Eeuwige is op de wateren; de God van de eer laat de donder klinken; de Eeuwige is boven de vele wateren.

De stem van de Eeuwige is op de wateren: boven de Rietzee: *De Eeuwige dondert vanuit de hemel* (Teh. 18:14).

[Hij laat het donderen: *tormentos* in de volkstaal.]

4 De stem van de Eeuwige is in kracht; De stem van de Eeuwige is in pracht.

De stem van de Eeuwige is in kracht: Op het moment dat Torah gegeven werd, reduceerde Hij zijn stemgeluid in overeenstemming met de kracht van Jisrael, zoals er gezegd is (Sjemot 19:19): en God antwoordde hem met een stemgeluid, namelijk het stemgeluid van Mosje.

5 De stem van de Eeuwige breekt cederbomen, ja, de Eeuwige breekt de cederen van de Lebanon.

De stem van de Eeuwige breekt cederbomen, de koningen van de volkeren, zoals in het geval waar gezegd wordt (i Sjemoeël 7:10): *en de Eeuwige liet met luider stem de donder horen an de Filistijnen;* (Jesj. 30:31): *immers vanwege de stem van de Eeuwige wordt Assjoer gebroken.* En op het moment dat de Torah gegeven werd (Dev. 5:26): *Wie van alle levende wezens heeft de stem van de levende God horen spreken uit het vuur, zoals wij, en is blijven leven?* Jij hoorde het en bleef leven, maar de volkeren van de wereld horen het en sterven.

6 Hij laat hen dansen als een kalf, Lebanon en Sirjon als een jong van een bison.

Hij laat hen dansen als een kalf, de cederen en de bergen die kwamen luisteren naar het geven van de Torah, maar de volkeren van de wereld die het hoorden stierven.

Levanon en Sirjon: namen van bergen.

1 D.w.z. zegt men Avot als eerste spreuk in de Amida.

2 D.w.z. zegt men Gevoerot als tweede spreuk in de Amida.

3 De derde spreuk van de Amida.

א מְזֻמָּר לְיָוֶד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז:

הָבוּ לָהּ. הַכּוֹנֵנוּ לָהּ וְהַכִּינוּ לּוֹ, אַתֶּם בְּנֵי אֱלֹהֵי הָאָרֶץ. מִכָּאן שְׂאוֹמְרִים אַבּוֹת [וּמִנְחָם חֵבֵר הָבוּ לְשׁוֹן נִתְיָנָה]

[אֱלֹהִים שְׂרִים]:

הָבוּ לָהּ כְּבוֹד וְעֹז. מִכָּאן שְׂאוֹמְרִים גְּבוּרוֹת:

בְּהָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמֹו הַשְּׁתַּחֲוִי לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֶדֶשׁ:

כְּבוֹד שְׁמוֹ. זֶה קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. וַיֵּשׁ בְּמִזְמוֹר זֶה שְׁמֵנָה עֶשְׂרֵה אִזְכְּרוֹת וּכְנֻגָּדָן תִּקְנוּ חַכְמִים שְׁמֵנָה עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת:

ג קוֹל יְהוָה עַל־הַמַּיִם אֶל־הַכְּבוֹד הַרְעִים יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים:

קוֹל ה' עַל הַמַּיִם. עַל יַם סוּף יִרְעֵם מִשְׁמַיִם ה' וְגו' (לְעֵיל י"ח).

[הַרְעִים. טוֹרְמִינְטָאוֹ"ש בְּלִעּוּז]:

ד קוֹל־יְהוָה בְּפָח קוֹל יְהוָה בְּהַדְרָה:

קוֹל ה' בַּכַּח. בְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה צִמְצַם אֶת קוֹלוֹ לְפִי כַחַן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁנֵאֱמַר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֵנוּ בְּקוֹל (שְׁמוֹת י"ט), בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה:

ה קוֹל יְהוָה שִׁבְרַ אֲרָזִים וַיִּשְׁבַּר יְהוָה אֶת־אֲרָזֵי הַלְּבָנוֹן:

קוֹל ה' שׁוֹבֵר אֲרָזִים. מַלְכֵי הָאוֹמוֹת כַּעֲנִין שְׁנֵאֱמַר (ש"א ז') וַיִּרְעֵם ה' בְּקוֹל גְּדוֹל עַל פְּלִשְׁתִּים וְגו', כִּי מִקוֹל ה' יַחַת אֲשׁוּר (יִשְׁעִיָּה ל') וּבְשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה, כִּי מִי כָל בֶּשֶׂר אֲשֶׁר שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים חַיִּים מִדְּבַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ כִּמְנוּ וַיַּחֲוִי (דְּבָרִים ה') אֶתֶּה שְׁמַעַת וַחֲיִית וְאוֹמוֹת הָעוֹלָם שׁוֹמְעִים וּמִתִּים:

ו וַיִּרְקִדֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וַיִּשְׁרִיזוּ כְּמוֹ בְּדָאֲמִים:

וַיִּרְקִדֵם כְּמוֹ עֵגֶל. אֶת הָאֲרָזִים וְאֶת הָהָרִים שְׁבָאוּ לְשִׁמוֹעַ מִתֵּן תּוֹרָה, וְאוֹמוֹת הָעוֹלָם שְׁמַעִים וּמִתִּים:

לְבָנוֹן וְשִׁרְיוֹן. שְׁמוֹת הָרִים:

7 De stem van de Eeuwige splijt de vlammen van vuur.

Hij splijt de vlammen van vuur: tajlant in de volkstaal. Onze rabbijnen (Mechilta ibid.) verklaarden dat de uitspraak van de tien Woorden uit Zijn mond kwam in vlammen van vuur en zo werd ingegraveerd op de tafelen naar hun vorm.

ז קול־יְהוָה חָצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ:

חוצב להבות אש. טיילנ'ט בלעז, ורבותינו פירשו שהיה הדבור של עשרת הדברות יוצא בלהבות אש מפיו ונחקק על הלוחות כתבניתם:

De stem van de Eeuwige laat de woestijn beven; de Eeuwige laat de woestijn van Kadesj beven.

Laat de woestijn beven: een uitdrukking als (Jir. 6:24), *pijn als van een barende vrouw.*

De Eeuwige laat de woestijn van Kadesj beven: dat is de woestijn van Sinaj, zoals onze rabbijnen zeggen in het tractaat Sjabbat (TB 89a): men gaf er vijf namen aan: de woestijn van Sinaj, de woestijn van Tsin, de woestijn van Kadesj, de woestijn van Kedemot, de woestijn van Paran. De woestijn van Kadesj omdat Jisrael om zijnentwillen gezegend werd.

ח קול יְהוָה יַחֲלִי מִדְבַּר יַחֲלִי יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ:

יחיל מדבר. לשון חיל כיולדה (ירמיה ו'):

יחיל ה' מדבר קדש. הוא מדבר סיני כמו שאמרו רבותינו במסכת שבת ה' שמות נקראו לו מדבר סיני מדבר צין מדבר קדש מדבר קדמות מדבר פארן, מדבר קדש שנתקדשו ישראל עליו:

9 De stem van de Eeuwige beangstigt de hinden, en ontbloot de wouden; en in Zijn tempel zegt iedereen: "Eer."

De stem van de Eeuwige beangstigt de hinden: in de toekomst zal hij de volkeren van de wereld bang maken en laten beven, zij die nu stevig rechtop staan als hinden, zoals de zaak boven is gezegd (Teh. 18:34): *Die mijn voeten als [van] hinden maakt.* Rabbi Pinchas zegt: er staat niet "als herten" maar "als hinden" als de vrouwelijke dieren, want de voeten van de vrouwelijke dieren staan veel rechter dan die van de mannelijke (Mid. Ps. 22:1). Een andere verklaring: יחולל is kria in de volkstaal, scheppen, als (Misjle. 8: 25), *vóór de heuvels was ik al geschapen* (חוללת).

ט קול יְהוָה | יַחֲלִל אֵילוֹת וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרֹת וּבְהִיכְלוֹ לָלוֹ אָמַר כְּבוֹד:

קול ה' יחולל אילות. יפחיד ויחיל לעתיד את העכו"ם שהם עכשיו עומדים בחזק כאילות כענין שנאמר (לעיל יח) משוה רגלי כאילו א"ר פנחס כאילים אין כתיב כאן אלא כאילות כנקבות שרגלי הנקיבות עומדות ביושר יותר מן הזכרים, ל"א יחולל קריא"ה בלעז, כמו לפני גבעות חוללתי (משלי ח') (סא"א):

En ontbloot de wouden: als (Bresj. 30:37), *het wit ontblotende* zal Hij de bomen van het woud ontschorsen, d.w.z. Hij zal hen ontdoen van hun eer, vergeleken met de woudbomen, (Amos 2:9): *wiens hoogte is als de hoogte van ceders.*

ויחשוף יערות. כמו מחשוף הלבן (בראשית ל') יקלף עצי היער כלומר יפשוט מכבודם המשולים כעצי היער (עמוס ב') אשר כגובה ארזים גובהו:

En in Zijn tempel, die gebouwd zal worden.

Iedereen zegt: "Eer.": iedereen zal Hem daar prijzen en zeggen: ...

ובהיכלו. שיבנה:

כולו אומר כבוד. הכל יקלסוהו שם ויאמרו:

10 De Eeuwige troont bij de vloed, ja, de Eeuwige troont daar, koning voor altijd.

De Eeuwige troont bij de vloed: uniek in Zijn grootheid, maar nu ook, de Eeuwige troont alleen, koning voor altijd, (Jesj. 2:18) terwijl de afgoden volledig verdwijnen.

י יְהוָה לְמַבּוֹל יָשֵׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם:

ה' למבול ישב. בגדולתו יחידי וגם עתה וישב ה' לבדו מלך לעולם, והאלילים כליל יחלוף,

11 De Eeuwige zal Zijn volk kracht verlenen; de Eeuwige zal Zijn volk zegenen met vrede.

Maar Zijn volk zal Hij kracht geven en de zegen van vrede. Onze rabbijnen, echter, hebben het uitgelegd als de Gift van de Tora toen de volkeren bang werden en in de war raakten, en naar Bil'am kwamen en tot hem zeiden: Wat is dat geluid van tumult dat we gehoord hebben? Komt Hij weer een vloed over de wereld brengen? Hij antwoordde hen: Hij heeft reeds gezworen dat Hij niet opnieuw een vloed brengt, maar het geluid van tumult dat jullie hoorden is dat de Heilige, gezegend zij Hij, de Tora geeft aan Zijn volk.

יא יְהוָה עָז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יִבְרַךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

אבל לעמו יתן עוז וברכת שלום, ורבותינו דרשוהו במתן תורה שנתפחדו ונתבהלו האומות ובאו להם אצל בלעם ואמרו לו מה קול ההמון ששמענו שמא מבול הוא בא להביא לעולם אמר להם כבר נשבע שלא יביא מבול אלא קול ההמון ששמעתם, הקב"ה נותן תורה לעמו: